

Contribució a la història de l'Educació Física a Espanya. Estudi biobibliogràfic entorn de l'Educació Física i de l'Esport (1800-1939)

Autor: **Xavier Torredadella i Flix**

Llicenciat en Educació Física per l'INEFC-UdL

Professor d'Educació Física en l'IES CAR de Sant Cugat

Director: **Dr. Javier Olivera Betrán**

Llicenciat en Filosofia i Lletres per l'Universitat de Barcelona

Catedràtic del Departament d'Educació Física de l'INEFC-Barcelona

Director de la Revista *Apunts. Educació Física i Esports*

Paraules clau: *Història; Bibliografia; Educació Física; Esport; Espanya; Obres; Autors; 1800-1939.*

Data de lectura: 27 de maig de 2009.

En aquesta tesi es presenta un Catàleg biobibliogràfic cronològic i nominal d'obres publicades en llengua Castellana i Catalana, al voltant de l'educació física, l'esport i d'altres obres d'afinitat entre el període de 1800 a 1939.

Per a situar el Catàleg en el marc històric de l'educació física s'ha partit d'un estudi sobre els antecedents i influències de l'educació física a Espanya i s'ha completat amb el conegut Renaixement gimnasiàric europeu del final de la Il·lustració. També s'ha elaborat una memòria històrica del sistema educatiu espanyol, amb l'objecte d'incloure l'educació física en el context pedagògic i administratiu.

L'estudi a priori dels documents localitzats ha permès l'apropament contextual a la temàtica conjuntural pròpia en la implantació i desenvolupament de l'educació física i de l'esport a Espanya. Aquest estudi d'aproximació s'ha concretat amb l'elaboració d'un quadre cronològic envers els esdeveniments més destacats al voltant de l'educació física i de l'esport (1800-1839).

El Catàleg inclou 881 obres i un apartat de darreres addicions. Per a la confecció s'ha utilitzat una classificació docu-

mental pròpia, en atenció a la nacionalitat espanyola o estrangera de l'autor i l'àmbit professional de cada un d'ells. També s'han classificat els documents segons el contingut, el tipus i l'objecte de la publicació.

Per tal de facilitar la localització i organització de les obres segons els interessos investigadors s'inclou un apartat d'índexs: cronològic i nominal, nominal d'autories, per tipus de publicacions –segons la confecció d'una classificació sistemàtica pròpia–, per àmbit temàtic, per paraules clau, per procedència de l'autor, segons l'autoritat professional, pel lloc d'edició o pels fons documentals.

El catàleg aporta una informació sobre l'accés a les fons documentals originals i incorpora un estudi preliminar biobibliogràfic que analitza críticament la producció bibliogràfica espanyola al voltant de l'àmbit higienicomèdic, el pedagògic, el militar, i les relacions entre ells.

Es complementa amb un estudi estadístic i bibliomètric on es posa de manifest la valoració dels resultats en la producció bibliogràfica de forma quantitativa i qualitativa al voltant de

l'educació física, de l'esport i de les obres d'afinitat al llarg del període fixat.

La presentació del Catàleg permet a més a més, l'elaboració d'un assaig històric de l'educació física i de l'esport per mitjà de l'estudi biobibliogràfic. Es tracta d'acostar el llibre i l'autor d'obres de l'educació física i de l'esport a Espanya entre 1800 a 1939 a una valoració i significat crític i, a més, comprovar els límits de la legitimitat de l'educació física a l'Espanya contemporània per mitjà de les obres i dels autors propis de cada espai professional. Finalment, es valora i s'analitza críticament el patrimoni històric documental de l'educació física i de l'esport a Espanya.

En la metodologia s'han utilitzat recursos i tècniques d'anàlisi històrica entorn del tractament directe de les fons documentals originals. Molts d'aquests documents han estat localitzats i adquirits personalment, aportant un nou fons documental a disposició de les investigacions futures i recuperant així, una part important del patrimoni bibliogràfic de l'educació física i de l'esport a Espanya.